

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

РІК XLVII. Ч. 119. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 24-го травня 1939.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

No. 119. Jersey City, N. J., Wednesday, May 24, 1939.

VOL. XLVII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1018. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПЯТЕРНЯТА У ВІДВІДИНАХ У КОРОЛЕВОЇ І КОРОЛЯ

ТОРОНТО. — Відомі Діонські пятернята склали візиту англійській королівській парі. Вони приїхали до Торонта з свого містечка Календера в спеціальній поїзді. Всі вони були одті в однакові убрания й однакові капелюшки. Тільки у волосі мали затікані інші цвіти. Представив їх та їхніх родичів королівській парі канадський прем'єр Гепберн. Пятернята обняли королеву і короля, та їх по дитячому поцілували.

ПРЕЗИДЕНТ ОБСТОЮЄ ПРИ „НОВОМУ РОЗДІЛІ“

ВАШИНГТОН. — Перед форумом американських передових перепродавців президент Рузвельт вголосив промову, в якій сказав, що політика „нового розділу“ мусить продовжатись, бо це єдиний шлях, яким край може вернутися назад до повного добробуту. Президент назвав тих, що виступають проти „нового розділу“, „радикалами“.

ГЕМІЛТОН ЗАПЕРЕЧУЄ ЗВ'ЯЗКИ З ФАШИЗМОМ

ВАШИНГТОН. — Джан Гемілтон, голова републіканського національного комітету, зізнався перед комітетом Даеса в справі своїх зв'язків з анти-семітичними та фашистськими організаціями, які то зв'язки деякі люди йому закидали. Він заперечив усі погослови й сказав, що це видумка.

ПЕНДЕРГАСТА ЗАСУДИЛИ.

КЕНЗАС СІТІ. — Томас Пендергаст, місцевий політичний „бос“, який від десятків літ був всевладним паном цілої місцевої політичної машини, знайшовся тепер під тяжкою рукою суду. Його засуджено за неплатення податків на один рік і три місяці тюрми, а також на заплачення \$10,000 кари. Пендергаст признався до вини і прийняв кару спокійно.

ВИТАЮТЬ НОВОГО АРХІЕПІСКОПА.

НЬЮ ЙОРК. — В ньюйорській католицькій архидієцезії перебрав урядування по померлім кардиналі Гейсі новоназначений архієпископ Спелман. Він був передтим єпископом у Бостоні. Коли їхав до Нью-Йорку в цілі перебрання обов'язків, по дорозі витали його коло 250,000 вірних.

ГЕЙВУД БРУН ПЕРЕХОДИТЬ НА КАТОЛИЦИЗМ.

НЬЮ ЙОРК. — Відомий ньюйорський колюніст Гейвуд Брун, якого писання відзначаються дещо радикальними поглядами, тепер переходить на католицьку віру. Переконав його в католицьких закладах його приятель, католицький священник д-р Шін. Брун уже має добре поверх п'ятдесятки.

СТРАЙК АВТОМОБІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ.

ДІТРОЙТ. — Тут вийшли на страйк коло 24,000 автомобільних робітників, які домагались від власників підписання контракту, але зустрілися з відмовою. Робітники є зорганізовані в юнію, що належить до К.П.О.

ПРИГОТОВЛЮЮТЬСЯ ДО ПРИВИТАННЯ КОРОЛІВСЬКОЇ ПАРИ.

ВАШИНГТОН. — Сенат і палата репрезентантів ухвалили 9 червня п. р. зійтися в ротунді конгресу, в 11. годині пополудні, в цілі збірного привітання англійської королівської пари, що в той час відвідуватиме Вашингтон.

ЕРНСТ ТОЛЕР ПОПОВНИВ САМОГУБСТВО.

НЬЮ ЙОРК. — У Нью-Йорку, в готелі Мейфлавер, поповнив самогубство через повішення німецько-жидівський письменник Ернст Толер. Він був комуністичних поглядів і сидів за них у німецькій тюрмі ще до Гітлера, а з приходом Гітлера втік з Німеччини. За границею він продовжував боротьбу проти гітлерівського режиму. В останніх часах полав у нервовий розстрій. Біля нього знайшли банкову книжку на кілька тисяч доларів, а також вимінаний чек на \$500, які то гроші він жертвував на Палестину.

ГОЛ СТУДІЮЄ ПАЛЕСТИНСЬКУ СПРАВУ.

ВАШИНГТОН. — Секретар стеїту Гол сказав на конференції з журналістами, що він пильно студіює палестинську справу і небагом американський уряд приїде в тій справі до рішення. Та що саме уряд задумує робити, цього Гол не сказав.

ПОМИЛКОВА ТЕЛЕГРАМА.

НЬЮ ЙОРК. — На бенкеті Тавн Гол Клубу відчитано телеграму від президента Рузвельта, яка поїла туди через якусь помилку. Президент gratулював у тій телеграмі тим, що здобули недавно нагороди Пуліцера. А цей бенкет зовсім не був уладжений у їх честь.

КОРОЛЬ НА ПЕРЕГЛЯДІ.

Борис, король Болгарії, підчас військового перегляду в Софії, столиці Болгарії. Це перша того роду парада від часу, як Болгарія звільнилася від мілітарних обмежень.

УЖЕ 40 ДЕРЖАВ ЗГОЛОСИЛИСЯ НА ОЛІМПІАДУ.

На Олімпійській Ігрища 1940 р. у Гельсінках зголосилося вже 40 держав.

ДЗВОНИ БАТЬКІВЩИНИ.

Швейцарська радіовислання у Берні вислатиме щоденно у літньому сезоні в год. 12. звуки дзвонів з рідних швейцарських церков у містах та селах під назвою „Дзвони Батьківщини“.

ЗГИНУВ ПІД ВОЗОМ.

У Соснові, повіт Підгайці, 65-літній Осип Голодський упав з воза під колеса і згинув на місці. Віз був навантажений вантажем 7-8 сотнаріз навозу. Городський зхривався на возі.

ГАРАЗДИ В НОВІЙ ЗЕЛАНДІ.

З кінцем квітня закінчився фінансальний рік у Новій Зеландії і показалося, що Нова Зеландія не тільки не мала ніякого недобору, але мала три мільйони і 16 тисяч доларів надлишку.

ЗА „МЕЛЬДУНОК“.

Польське староство в Самборі покарало магістра Калістрата Добрянського карєю трьох днів арешту за те, що він, зголошуючи в міській управі свій приїзд, вписався в мельдунковій карті по українськи і подав своє назвище, очевидно, як Добрянський. Польська влада подала, що покарання виповнив мельдункову карту недержавною мовою і „апровадив владу в блуд“, подаючи себе як „Добрянський“, хоч повинен називатись „Добжанський“. Не могло те, що покарання, викликаючи пожежу, що знищила коло своїх свідочства, де було „Добрянський“.

ХУДОБЯЧА ДЕНТИСТИКА.

Большевицька преса принесла вістку, що якийсь товариш Ходоровський, дентист із Ворошилового, переводить тепер досліди над встановленням штучних зубів худобі. Його досвідами зацікавилися різні совєтські установи, а навіть ветеринарний комісаріят народнього рільництва СССР. Ворошиловоградська округа призначила Ходоровському 60 тисяч рублів дотації на оту художню дентистику.

Большевицькі газети тепер розписуються, що винахід Ходоровського принесе нову добу в годівлі домашніх тварин.

ФАБРИКА ЦЕЛЮЛОЗИ У НОВОМУ САНЧІ.

У Новому Санчі зачнуть збудовувати фабрику целюлози коштом 1,000,000 зл. У фабриці знайдуть місце й працю коло 300 робітників, не числячи кваліфікованого персоналу.

7 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ ЗА „БІЛОСНІЖКУ“.

Волт Дізна, відомий американський виробник казкових фільмів, каже, що за 15 місяців, до кінця квітня цього року, фільма „Білосніжка і сім карликів“ принесла 6 мільйонів і 750 тисяч доларів. Виріб її коштував 1 мільон і 700 тисяч доларів. Цей кошт виробу був заплачений приходами з фільмів по чотирьох місяцях по її появі на екрані. П'ята частина приходу з фільмів виробу Волта Дізна йде як дарунок для тих осіб, що працювали над виробом їх.

ПОЖЕЖА В ЛІСАХ.

У державних лісах надлісництва Суходіл, повіт Долина, вибухла пожежа, що знищила коло 10 гектарів деревостану і 5 гектарів зрубу.

\$13,150 КАРІ НАЛОЖИВ ПОЛІЦІЙНИЙ СУДДЯ.

В провінційному поліційнім суді у Вінніпегу наложив суддя Кембел 3 травня \$13,150 карі на Гаррі Примака і Кенада Соседж Ко. Примака признав суддя винним фальшування книжок фірми, щоб уникнути податку від продажу в сумі \$1,000. За те Примака має заплатити 100 дол. карі і кошти і в додатку \$2,000, як подвійну суму незаплаченого податку. Поза те компанія має заплатити 50 дол. і кошти за неподання рахунку про обов'язок заплатити \$5,550 податку від продажу за час від 1 березня 1936 до 28 лютого 1938, як теж \$11,000, як подвійну суму незаплаченого податку.

КАРАЮТЬ ЧОЛОВІКІВ ЗА МАРНОТРАТНИХ ЖІНОК.

З початком травня появилсь у Німеччині циркуляр міністра фінансів, який каже, що німецькі державні урядовці є відповідальні за марнотратність своїх жінок. Циркуляр наказує, щоб чоловіки наглядали, щоб їх жінки не були марнотратні. Коли буде доказ, що жінка урядовця живе розгульно та неощадно, то буде покараний її чоловік.

ФАЛЬШИВИЙ ПОСЕРЕДНИК ПРАЦІ.

Серед безробітних у Львові поширювалися від якогось часу вістки, що щоб дістати працю, треба мати протекцію, або звернутися до посередника, який за невеликі гроші зможе вистаритися працю. Такі погослови зовсім не причинялися до успокоєння настроїв серед безробітних і тому цією справою почала цікавитися поліція. По кількох днях поліція устійнилася, що післанець Воевідського Фонду Праці, Владислав Фрончак, подавав себе безробітним за урядовця тієї установи і обіцянками праці виманчував від них різні хабарі. Фрончак, який мав доступ до бюр, забирив відти відповідну кількість бланкетів карт, якими поручувало, чи пак скермовувало безробітних до праці. Фрончак виповнював такі карти, підписані „ін бланко“ директором бюр, злогодишним „посадам“, і брав за те по 5-10 зл. Прослідивши справу, поліція арештувала дотепного післанця.

1,200,000 ЛЮДЕЙ ЗГИНУЛО В ІСПАНСЬКІЙ ВІЙНІ.

Урядово повідомляють, що підчас цілої іспанської війни згинувло 1,200,000 осіб. У цьому числі є тільки 450,000 воїнів, а 750,000 осіб згинувли підчас бомбардування й від голоду. Поділ утрат між республіканцями й військами ген. Франка має відношення 2:1.

ЩО КОШТУЄ ПОЛЬСЬКА АРМІЯ?

Вже п'ять тижнів Польща держить змобілізованих один мільйон воїнів, побоюючися нападу Німеччини. Обчислено, що денно уряд Польщі мусить видавати по пів мільйона доларів на удержання тієї армії.

ПІДИ ТАМ, ДЕ ПІШЛИ ТВОЇ ПРИЯТЕЛІ...

Так писала жінка-селянка до свого нареченого, що вибирався боронити Карпатську Україну.

ЛьВІВ. — „Діло“ з 9. травня б. р. подає звіт з судової розправи перед польським судом у Самборі, на якій засуджено Івану Грициляк, селянку з Барича, повіт Перемишль, на кару одного року тюрми за те, що 19. листопаду 1938 р. написала до свого нареченого Івана Сисика з Лопушанки Лехнєвої, повіт Турка, листа, в якому знайшов суд такі слова: „Я знаю, що думками ти лінеш ген в Україну, а я, як жінка, тебе здержую. Дорогенький! Наші і я тебе здержали від цієї Молодої України. Ти не маєш де своїх крил розвинути. Іване! Голубе мій! Пиди там, де пішли Твої приятелі. Ох! Якби я була мужчиною, ми пішлиб обое... Ти там потрібний, я знаю це. Воля, Івасю; ти знаєш і розумієш це слово. Тобі там близьенько. Якщо матимеш охоту, повідоми мене і попрощайся зо мною листом“.

Цей лист до адресата не дійшов, бо в міжчасі польська поліція його арештувала під замінтом намаганого переходу кордону в Карпатську Україну. За цей лист потягнув польський прокуратор Івану Грициляк до відповідальності за приналежність до О.У.Н. і за намову до переходу кордону, щоб вступити до чужої військової організації, до „Українського Легіону“. За це останнє дістала 1 рік в'язниці.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО О.У.Н.

ЛьВІВ. — Окружний суд у Львові засудив за приналежність до Організації Українських Націоналістів І. Геля на 5 років в'язниці, Зенона Бруха на 4 роки, Андрія Зеленого на 3 роки і 6 місяців та Іванна Воробця на 3 роки.

СВЯТО УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ.

ЛьВІВ. — Українське купецтво святкує рік-річно день свого патрона св. Юрія. Цього року відбулося таке свято у Львові 7. травня заходом Союзу Українських Купців. По торжественній Службі Божій, яку відправив єпископ Бучко, а підчас якої катедра св. Юра була заповнена українськими купцями і промисловцями, відбулась академія у жовтій салі Народнього Дому. Саяя була бичком за бий. Підчас промов стверджено, що „теперішні політичні обставини“ не дають змоги святкувати так, як це було би бажаним. Були співні і реферати. Єпископ Бучко присвятив свою проповідь у церкві українському купецькому празникові і доворині про культ св. Юрія в пристосуванні до нашої національної і господарської дійсності. М-р Кальба говорив на академії про те, як у нас формувався купецький стан, та поставив перед очі українських купців потребу досконалити себе і закріплювати свої позиції. Про вагу і красу традиції говорив дир. Я. Смоляк.

СОЮЗ ІТАЛІЇ Й НІМЕЧЧИНИ.

БЕРЛІН. — Німеччина й Італія, дві імперії, заклали десятилітній тісний політичний, економічний і військовий союз. Таким чином вісь Берлін-Рим перемінилась тепер у „дві держави — з одною волею“. Є це блок із 150 мільйонів населення. Обидві держави зобов'язані одна другій помагати в кожному випадку війни, без огляду на те, де вона не вибухала і які не були її причини. Німеччина обіймає провід на суші, а Італія на морі. Італія має за споконувати свої територіальні домагання в південній Європі, на Середземному морі й в Африці, а Німеччина не має їй стояти в тому на перешкоді.

ПРОВІДИТЬ ТРУПОМ.

ЖЕНЕВА. — Рада Ліги Націй розпочала свої наради під проводом Майського, совєтського амбасадора в Лондоні. Кажуть, що з приводу відкриття відбулась відправа в церкві, а між тими, що пішли до церкви, був і Майський. Та той останній виправдував себе тим, що він пішов до церкви тільки на те, щоб слухати — церковної музики.

НАІВНІ ДАЛІ АПЕЛЮЮТЬ ДО ЛІГИ.

ЖЕНЕВА. — Рада Ліги Націй має важні справи до вирішення. Але цілком певно нічого не вирішиться і не знайде заради на скарги. Перед Лігою зложив протест альбанський король Зог домагаючись усунення італійців з Альбанії й повернення йому престолу. Д-р Белінгтон Ку, представник Китаю, домагається грошової допомоги для Китаю та протестує проти японського наїзду, зокрема проти японських бомбардувань. А бувший президент Чехословаччини, д-р Бенеш, що сам не раз проводив нарадами Ради Ліги і збував мовчанкою неодні жалі поневолених народів, домагається тепер повернення давньої Чехословаччини та протестує проти „протекторату“ Німеччини над Моравією і Чехією. Д-р Бенеш за протестував також і в імені „Підкарпатської Русі“, як складової частини Чехословаччини.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:	SUBSCRIPTION RATES:
Продовження чотирьох тижнів	Three cents a copy
На рік	One year \$6.00
На шість місяців	Six months \$3.25
На три місяці	Three months \$1.75
Часовий з нарахуванням (з англійською частини):	Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):
На рік	One year \$2.00
На шість місяців	Six months \$1.25
На три місяці	Three months \$0.75
В Джерсі-Сіті і Заграниці:	Foreign and Jersey City Rates:
На рік	One year \$9.00
На шість місяців	Six months \$4.75
На три місяці	Three months \$2.50

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ПЕРЕЛОМОВИЙ ТИЖДЕНЬ

Анна О'Гер МекКормик, відома європейська кореспондентка "Нью Йорк Таймсу", що недавно вернулася з довгої подорожі по європейських краях і тепер пише в цій газеті загальні висновки з своїх спостережень, підкреслює в своїй останній статті сильне загострення європейської ситуації, кажучи просто, що цей тиждень може довести до розриву болячої світової війни, котра від місяців ведеться на дипломатичному фронті.

Як скінчиться ця дипломатична війна, себто чи прийде до війни, цього, — як говорить ця добре проінформована кореспондентка — не може сказати ніякий звідун. Однак тим цікавіше знати про чинники, які в цій ситуації будуть справу вирішувати.

Передовсім стає ясно з кожним днем, що головними кватирами спірних сторін є: Лондон і Берлін. Отже не Берлін і Москва, як колись говорив Гітлер, але Берлін і Лондон.

Можна з цих сторін зміряє до такої самої цілі супроти свого противника: Німеччина каже, що Англія старається оточити Німеччину з всіх сторін ворогами. Англія це перечить, але МекКормик каже, що Англія справді старається здержати Німеччину в її походи в якомуньбудь напрямі відповідними союзами з іншими державами. Від цього, чи Англії справді вдасться оточити Німеччину перстем союзних держав, залежить, на погляд МекКормик, чи в найближчій будучності будемо мати війну, чи може її відложиться на неозначений час.

Третім замітним фактом у цій ситуації є закріплення італійсько-німецького союзу. Колишнє зближення Італії і Німеччини було лише пустим жестом. Нині вони зближуються в напрямі далеко йдучого військового союзу.

Однак цей союз опирається на інтересах держави, а не на спільній ідеології. Спільна ідеологія має лише настільки значіння, що обидві держави злучені спільним бажанням добути. Як ці основні інтереси держав не годяться, то держави не будуть вести спільної політики, а як інтереси годяться, то це може довести до спільної політики навіть держави з різними ідеологіями.

Як не можна нині знати, як розв'яжеться теперішня ситуація, так теж не можна знати, як поведеться війна, коли до неї таки прийде. Нині не можна знати, який вплив на скріплення армії має державна офіційна ідеологія. Нині не можна знати, чи нацистична Німеччина сильніша від кайзерської Німеччини, а большевицька Росія — від царської. Через це, що ці річі невідомі, держави такі обережні з провокуванням війни. Тому вони воліють страшити противника: Англія Німеччину союзом з Росією, а Німеччина Англію союзом з Італією. Як прийде пора на закінчення цієї політики страшення, себто коли ці маневри коло зєднання союзників покінчаться дефінітивно в цей або інший бік, тоді й прийде до скорого вирішення основного питання: чи мають справи світу вирішувати дипломати, чи армії?

МАЙБУТНЯ БОРОТЬБА НА МОРЯХ

(Для "Свободи").

В зв'язку з сучасним політичним напруженням, цікаво буде розглянути взаємодію морських сил можливих співучасників майбутньої озброєної боротьби на морях.

Політичні угруповання в сучасний момент ніби накреслилися в наступний спосіб:

А) Тоталітарний блок, в який входять: Німеччина, Італія, Японія, Угорщина, Еспанія і Югославія.

Б) Демократичний блок в складі держав: Велика Британія, Франція, Польща, а імовірно також іще Советський Союз.

В стратегічному відношенні головним завданням морських сил демократичного блоку буде блокада берегів держав тоталітарних держав і контролю морської торгівлі нейтральних країн, як Голландія, Бельгія, Португалія і скандинавські держави — з метою недопустити морських перевозок воєнної контрабанди до портів тоталітарних держав.

Натомість головним завданням флоту тоталітарного блоку буде необмежена підводна війна проти морської торгівлі ворожих держав з метою спинити або принаймні пошкодити підзови з моря стратегічних сировин і колониального війська до держав демократичного блоку, без чого той блок не може мати змогу провадити успішну війну.

Розглядаючи склад і силу воєнної флотії обох угруповань, мусимо обмежитися лише до кораблів, які є в повному порядку і справності, виключаючи з підрахунку кораблі в стані будівлі або основного ремонту.

Окремими театрами морських воєнних операцій будуть, або можуть бути: 1) Північне море і західний басейн Атлантичного океану, 2) Балтійське море, 3) океанські шляхи, які зв'язують між собою окремі частини Британської Імперії, так як і французькі колонії з метрополією, 4) Середземне море і 5) Тихий океан.

Щодо поодиноких чинників майбутніх подій, то вони посідають наступні воєнно-морські сили:

Німеччина.

На Північному і Балтійському морі Німеччина має: 2 наймодерніші лінійні кораблі, 3 лінійних кружляків, 4 легкі кружляки, 22 торпедовці, 15 моторних торпедовців, як і неві-

доме (але досить велике) число підводних лодок. Проти цих сил Англія, як можна думати, сконцентрує на Північному морі: 5 лінійних кораблів, 12 лінійних кружляків, 35 торпедовців, 8 моторних торпедовців, 28 підводних лодок.

Отже Англія буде тут мати переважну силу, за виключенням підводної флотії, яка імовірно у ній буде численніша й міцніша.

Советський Союз.

Він має в Фінській затоці: 2 лінійні кораблі трохи перестарілого типу, 1 лінійний кружляк, 3 торпедовці, 17 малих торпедовців, 72 підводних лодок.

Отже Совети, беручи на увагу майже повну неможливість для британців або французів перекинути частину своїх морських сил на Балтик, будуть багато більше слабші ніж Німеччина. Тому з їх боку треба надіятися лише на пасивне тримання.

Італія, Англія і Франція на Середземному морі.

На Середземному морі Італія посідає: 4 лінійні кораблі, 7 лінійних кружляків, 15 легких кружляків, 33 торпедовці, 45 моторних лодок.

Як відомо, Сицилійська протока (між Сицилією і Тунісією) розділяє Середземне море на дві окремі частини — західну і східну. Сполучення між ними підчас війни навряд чи буде можливе через те, що на цій протоці будуть панувати італійські твердині південно-західної Сицилії і острів Пантелерія. З цієї причини вже тепер стає ясным, що Британська — французький блок рішав розділити працю в той спосіб, що французька флотія буде оперувати в західній частині Середземного моря, а Британська — в східній.

Сили Франції:

5 лінійних кораблів, 7 лінійних кружляків, 11 легких кружляків, 82 великі торпедовці, 40 менших торпедовців, 76 підводних лодок.

Ці сили будуть оперувати, базуючись на два великі воєнні порти: Тулон на європейському березі і Бізерта на африканському.

В східній частині Середземного моря Британія імовірно має сконцентрувати: 5 лінійних кораблів, 7—12 кружляків, коло 35 торпедовців, коло 12 підводних лодок.

Англіська флотія буде мати базою м. Александрію в Єгипті, як це вже мало місце підчас єгипетської кризи.

Великим утрудненням для Англії буде те, що в цій частині Середземного моря, нема доків для ремонтування ушкоджених кораблів (крім кораблів малого тону). Пливучий док є на острові Мальти, але, через близькість італійських летунських майданів, Мальта навряд чи матиме змогу служити як база для флотії.

Великим атумом для держав тоталітарного блоку буде прихильність до них Еспанії ген. Франка. Еспанія, хоч і не посідає скількибудь значної флотії, то вона володіє на європейському і африканському побережжі дуже вигідними морськими базами, як Аліканте, Картагена, Малага, Селта, Меліля. Базою для флотії тоталітарних держав може служити також м. Пальма на еспанському острові Майорка; всі ці бази дозволяють дуже добре спинити морські сполучення французів між їх африканськими колоніями і метрополією і заблокувати англійську твердиню Гібральтар.

Щодо С. С. С. Р., то він посідає на Чорному морі: 1 лінійний корабель, 1 тяжкий кружляк, 2 легкі кружляки, 5—6 підводних лодок.

Советська флотія, очевидно, буде оперувати лише на Чорному морі і вона не може мати впливу на великі операції на морі Середземному.

Японія.

Японське царство посідає на Далекому Сході першокласну флотію з славними традиціями самураїв. Це є: 10 лінійних кораблів, 12 лінійних кружляків, 24 легкі кружляки, 6 авіоносців, 83 великі торпедовці, 12 легких торпедовців, 6 моторних торпедовців, 82 підводні лодки.

Проти тої флотії на Далекім Сході можуть оперувати: 1) Англіська Далекі-Східна ескадра, 2) Советські морські одиниці, які базуються на Владивосток.

Велика Британія завжди має на Далекому Сході: 6 кружляків, 9 торпедовців, 6 моторних торпедовців, 15 підводних лодок, 1 авіоносець. До цих сил треба додати ще морські одиниці британських доміній, а саме: Австралія: 4 кружляки, 2 торпедовці; Нова Зеландія: 2 кружляки.

Советський Союз має у Владивостокі: 58 підводних лодок (з них 28 здатні лише до операцій берегової оборони і тільки 30 можуть вести операції проти морських сполучень Японії).

Отже можна бачити, що флотія Японського царства на Далекім Сході багато переважає зеднані морські сили держав демократичного блоку. Ця перевага, однак, може бути легко втрачена, коли до блоку приєднаються Злучені Держави Америки. Однак, навіть і в такому разі не можна сказати, щоб ситуація Японії стала критичною. В морській війні велике стратегічне значіння мають бази флотії. Приняти бій з ворожими морськими силами далеко від власних баз і це близько баз ворожих — це велика стратегічна помилка, за яку карається по всій суворості воєнних законів і яка потягає за собою надзвичайний ризик великої катастрофи.

Заключення.

З нашого короткого огляду можна бачити, що на європейських морських театрах держав демократичного блоку мають безсумнівну перевагу в силах, але тоталітарні держави посідають переважаюче число підводних лодок, через що вони мають змогу робити демократичним державам великі утруднення в морських перевозках. Сполучення Англії з Домініями, як і сполучення Франції з її базою сировини — Африкою, є під загрозою.

З досвіду війни 1914—1918 рр. ми знаємо, що підводні лодки страшенно шкодили постачанням Антанті і ця загроза навряд чи може бути парализованою тепер, хоч і треба признати, що в сучасності засоби боротьби проти підводної небезпеки значно удосконалилися. Наприклад, тепер винайдені досконалі детектори, які дозволяють точно встановлювати місце знаходження підводного ворога і церт мав повний успіх.

У КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ В АМЕРИЦІ

повинна бути

ПРОПАМ'ЯТНА КНИГА

ВИДАНА З НАГОДИ СОРОКАЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СЮЗУ

ЦІНА 2 ДОЛЯРИ.

Замовляйте в "Свободі".

"СВОБОДА"
83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

Микола Костомарів.

КУДЕЯР

ІСТОРИЧНА ХРОНІКА

В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.

Частина третя.

(85)

Селяни у ватазі, мали той намір, щоб, оставити розбішачке діло, поселитися на нових землях і жити своїм звичайним способом, управляти землею і користитися плодами її. Але прийшов Кудеяр, обзавів усіх надією на збагачення, наділив їх платою, кіньми, зброєю, і звербував на службу князя Володимир Андрійовича. Худякові сильно подобалося підприємство Кудеяра; він сподівався успіху і відіграв велику роль в будучності. До приходу Кудеяра Худяк усім верховодив, і при Кудеярі хотілось оставити з давнім значінням головним провідником; він став показувати свою вищість навіть над самим Кудеяром і позво-

ляв собі кричати на нього так само, як він привик кричати на нього підчинених, але і на рівних йому отаманів. Кудеяр не вдавався з ним у спори і лайки, відержав його від брикки спокійно, рівнодушно, і зневолював його поступати так, як хотілося Кудеярові. Все товариство було за Кудеяра, в усім йому повинувалося, ні в чім не перечило йому Худяк злився, та поневолі корився Кудеярові, не трачачи притім віри в успіх задуманого останнім підприємства.

Під кінець листопаду явився собі невеличка шайка люмпенів, під командуванням Гаврилки Кубиря. Він був новим радуньським монастирем. Минувало літо посварився з іншим нови-

ком, ударив його в лице, а той на місці і душу віддав. Кубир утік у ліс, кілька днів волочився, трохи не вмираючи з голоду, потім пристав у селі до селянина і наймився робітником за шматок хліба. Тут він зачув, що за два дні верст є розбішачка шайка Жихаря. Той Жихар був хлопцем князя Курбського: після втечі пана, царська опала стала карати його слуг; Жихар, спасаючись перед смертю, що постигла вже інших хлопів, утік з кількома хлопцями того ж князя в ліс, зачав промишляти розбоями, а потім шайка його побилизилася до двох сот людей, у більшій частині хлопів опальних бояр. Жихар прийняв з радістю Кубиря, тим більше, що Кубир був письменний чоловік, одиниць на цілу шайку. Зручний, хитрий, відважний. Жихар знаменито вів своє діло, споживав хліб-сіль з селянами, торгував з ними і його шайка була в добрім положенні. Але й над ним, як над іншими, зібралася буря. Він розбивав коло Зарайська. Старости нічого з ним не могли зробити. Та на нього було післано царське військо, і Жихар пішов до

Пронська, потім посунувся ще далі на південь і усадювався в лісі за "омшарами". В осени 1563 року почув він, що прогнані з разанської землі ватаги пішли на Дон. Хотілось йому туди, і він післав Кубиря розвідати про ті ватаги.

Кубир приніс Кудеярові важні вісті. Він розповів йому, що радуньський монастир, звідки він утік — одно з улюблених місць Івана Васильовича, що цар посідав його і приказав того літа будувати для себе дворець, обіцяючи весною приїхати на прощу.

Кудеяр хопився тої вістки. В його голові блиснула гадка саме в тім місці напасти на царя і скинути його.

Кудеяр рішився сам особисто довідатися про все, впевнитися, чи Кубир говорить правду й оглянути місцевість, щоб знати, чи вона годиться для довершення підприємства. Він узяв з собою Кубиря і двох братів Юдинкових та поїхав верхи по молодім снігу.

Зблизившись до оселі, Кудеяр задержався в одного селянина і післав Кубиря кликати до себе Жихаря для переговорів. Кубир вернувся і сказав, що Жихар жде його в

коршмі.

Коршма та була в тім же селі, а держала її одна вдова: то було місце всяких забав; там було завісиди горівка, був мід; туди заходили любителі жіночого пола і веселі жінки, і бродяги скомохили там веселі люди. Коли Кудеяр туди прибув, в коршмі крім Жихаря не було на той час нікого.

Перше випємо, — сказав Жихар; — я, брате, коли не п'яний, то нічого не второпаю, хоч ти голову мені пробий, а скоро випи, відкис і розум візьметься.

Випили. — Ти, кажуть, — озвався Жихар — великий силач: Кубир мені говорив, а пещ маю. Ну, скажи, брате, любий мій друже, що за великі діла ти задумуєш. Чекай... ти говори, я ще випи.

Кудеяр виложив йому свій план. Жихар все усміхався і оворив:

— Ну, ну! добре! ну!

Кудеяр замовк.

— Скінчив? — спитав Жихар.

— Скінчив, на тебе жду, що ти скажеш?

Жихар помовчав, потім нагло, піднімаючи голос, сказав:

— А я тобі скажу, що такої розумної голови, як твоя, другої на світі не знайдеш! Всі ми будемо тобі коритися; як ти розкажеш, так і будемо робити. У всім твоя воля. Я, брате, давно про те думаю, що ти тепер говориш, тай не я один: уся Русь так гадає, того тільки й жде. Тільки всі хочуть, та не знають, як за діло взятися, а ти от своїм розумом все збагнув і спосіб знайшов. Слухай же, брате мій, товаришу дорогий, ти поїдь у Радуньцю, та все там оглянь гарненько. А я за своє шайкою до тебе на Дон піду, тому, що приїдемо знову, назад їхати; ми зробимо от як: весною ти виступиш і зо мною зійдеши; я тоді тепер покажу місце, де ми маємо зійтись.

Випивши і попоївши, товариші поїхали верст зо сім над озеро, що з трьох сторін було окружене лісом, а з чотирьох виходило в чисте поле.

— Ти, — сказав Жихар — як прийдеш сюди, мене підіжди, а скоро я перше приїду, то я тебе підіжду, а бути нам тут після весняного Юрія. А я тимчасом пішло збирати ще ватаги. Є, знаю, під Муром

велика ватага. Вона до нас прийде.

Вони розіхалися. Кудеяр оставив з Жихарем, передавши власті Кудеяра свою ватагу, привезену на Дон. Кудеяр з братами Юдинковими поїхав до радуньського монастиря.

Кудеяр увійшов до церкви підчас богослуження в чернечій одежі, яку взяв від одного зо своїх шайки, що отримав колись там черця. Ден був будний, зимовий; крім прислуги і черців не було нікого. Зразу побачив Кудеяр, що монастир той легком обграбити, але відержав покус, взявши на увагу, що радуньський монастир припадає йому на важніше діло. Після литургии Кудеяр підійшов до ігумена, вправ йому до ніг, провів благословенства і завіяв, що він — чернець з Києва, ходять покланятися святым у московським царстві. Ігумен велів одному зо своїх черців прийняти в себе прохача, а по вечірні поклякати його до себе і став його розпитувати про Київ.

(Далі буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СЮЗУ.

3 ДНЯ

ФАКТИ І ЇХ НАСВІТЛЕННЯ.

В одні з льокалів на Світовій Виставі відбулися наради американських письменників і журналістів. На них порушено чимало цікавих справ та висказано чимало цінних вказівок.

Директорка департаменту дослідів "Товариства Заграничної олімпіки", Віра Дін, виголосила доклад, у якому говорила, що журналіст мусить бути позбавлений усіх особистих упереджень, коли він хоче справедливо описувати дані історичні події. Він повинен писати так, як є, а не так, як він хотів би, щоб було. Вона гостро таврувала тих журналістів, які перекручують факти, замовчують одні події, а надмірно роздувають, або видумують, інші, щоб тільки переконати читачів у правоті своїх особистих поглядів.

ПИСАТИ ПРАВДУ.

"Цього роду люди думають", говорила вона, "що всяка спроба вяснити, наприклад, німецький погляд на справи, поруч із поглядом демократичним є вже зрадою демократії і то небезпечною, бо більше субтелною, ніж пряма фашистська пропаганда. Я не вірю в це", заперечала вона. "Бо коли для об'орони демократії історик мусить фальшувати історію й промовчувати факти, що осуджують демократичну справу, то він є нічим іншим, тільки спеціальним пропагатором".

ПЕРЕШКОДИ У ВСЕСТОРОННОСТІ.

На тих нарадах виголосила інша відома американська журналістка, Дороти Томсон, свій реферат. Вона признала, що журналіст повинен гамувати свої пересуди й відважати описувати всі факти в правдивій світлі. Але подавання самих фактів не вистарчає, говорила вона. Самі факти властиво не є цікаві. Це мотиви, причини фактів, збуджують зацікавлення у людей. А в подаванні причин журналіст натрапляє на ірраціональні, психологічні чинники, які він мусить пояснювати своїм розумом, забарвлюючи їх у той спосіб своїм суб'єктивізмом, своєю односторонністю. Щоб сказати правду, говорила вона, журналіст повинен відзначитися поетичною інтуїцією.

ПРИКЛАД.

Візьмим для прикладу таку новинку: "В містечку Н. минулої неділі, в 4-го год. пополуночі, на подвір'ю біля своєї хати фермер Ф. Смит розрубав свою рідному братові токирою голову і вбив його на місці".

Маємо тут зареєстровані всі факти: особи, місце, час і сам учинок. А все-таки та новинка нас цілком не задовольняє. Бо ми не знаємо, в яких причин поповнив Ф. Смит те страшне душогубство: чи з люті, чи з божевілья, чи через необережність. Кожна причина викличе в нас окреме враження, окремий духовий відгук. А це саме цей відгук справляє на нас найбільше впливу. Без цього відгуків нашо ко-мусь знати про цей сухий факт убиття?

Факти без мотивів і причин не лише не викликають у нас ніякого враження, але навіть не повчальні нас нічого. Зо згаданої новинки ми нітрошки чогось не навчилися. Тому саме Дороти Томсон у своїм згаданім відчиті також заважала: "мотиви далеко важливіші речі, ніж самі факти".

УВАГА!

ШІКАГО, ІЛЛ.

УВАГА!

ЗАХОДОМ ОКРУЖНОЇ УПРАВИ О.Д.В.У., ПРИ СПІВУЧАСТІ ВСІХ МІСЦЕВИХ І ПОЗАМІСЦЕВИХ ВІДДІЛІВ О.Д.В.У., М.У.Н. І У.З.Х.

Шестий Націоналістичний День

В НЕДІЛЮ, 28. ТРАВНЯ (MAY 28, 1939)

в HARMS PARK, 4200 NORTH WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILL.

Початок 10. год. рано.

Українська Громадо! Прийдіть всі як один на це одинокі українське річне свято, щоб тим самим доказати, що ми не спимо, але спільно працюємо для одної ідеї, а це: прогнати катів і самим стати господарем у своїй рідній хаті. На святі будуть присутні гості з подальших околиць, як з степів: Всконзани, Індіана, Мішіган і Огайо. Чистий дохід призначений на раненіх каліх буйних борців Карпатської України, як також на визвольний фонд для продовжаючоїся боротьби за волю.

СЛАВА УКРАЇНІ!

Окружна Управа О.Д.В.У.

3 РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ.

АРНОЛД, ПА.

Організаційні збори.

В неділю, 23 квітня ц. р., заходом 296 і 395 відділу У. Н. С. відбулися організаційні Союзні збори, на котрі прибула заступниця головного предсідника, пані Марія Малевич, і окружний союзний організатор, п. Василь Загаєвич. Тому, що предсідник 296-го відділу оправдано прибув пізніше, збори відкрив заступник предсідника, п. Дмитро Любінецький. Секретарював Василь Кузьмиха.

Попрошена до слова пані Малевич пояснила цілі зборів, а саме, перевірити, чому молодечий 395-тий відділ підпадає, а також, чи члени бажають злучитися з 296-тим відділом. По довшій дискусії, в котрій забирали слово Іван Мізюк, В. Калиновський, Іван Федан, Василь Кузьмиха, Петро Лобур, Г. Волошиневич, Ольга Лобур, І. Деркач, С. Біндляр, П. Зілінський і Г. Швець, пані Малевич попросила до слова і п. Загаєвича. Бесідник в односторонній промові зясував усі добродієства, які одержує членство від У. Н. Союзу, та порівняв Союзні грамоти з чужими грамотами. Описав вивязалась дискусія, в якій привітні додатково ставили запити й одержували задовільні відповіді. Після тих вяснень привітні порішили повести кампанію за приєднання членів, молодих і старших, до У. Н. Союзу, та поставили Арнолда на першій місці щодо членства У. Н. С.

Прибулий пізніше на збо-

ри голова 396-го відділу, п. Іван Балабан, хотів дійти до самого ядра тих причин, що шкодять розвою молоді й знайти винуватців. Та це тяжко було зробити зо зрозумілих причин. Пані Малевич заявила, що ці збори випали дуже гарно і задовільно та що можна по них сподіватися справжніх успіхів.

Збори закінчено відспіванням пісні "Не пора", а по закритті зборів відбувалися ще довго щирі розмови між членами та між привітним організатором п. Загаєвичем. Доказом успіху тих зборів було це, що зараз зголосилися люди до аплікації в цілі вступлення до У. Н. Союзу.

Василь Кузьмиха, секр. зборів.

ВАЖКО ВІДХОРИВАВ ПРИМА-АПРІЛСОВИЙ ЖАРТ.

Напередодні 1. квітня студент філософії львівського університету, Р. П., хотів пожартувати собі за своїх товаришів і купив для тієї цілі патентовані порошки до пичання, т. зв. "Пульверизатор Писі". Таки він випробував той порошок на товаришах, спершу для певности попробував його на собі. Наслідки тієї проби були для студента фатальні, бо він узяв мабуть завелику дозу порошку, занедужав і від тієї пори все нарікає на біль голови, запалення горла й на подразнення носових болон. Колиж по трьох тижнях стан здоров'я нефортуного псотника таки не поправлявся, він звернувся до прокуратури із проханням повести слідство проти фабриканта патентованого порошку на пичання.

ЮРИЙ ГОРЛІС-ГОРСЬКИЙ

В ОКОЛИЦЯХ ХОЛОДНОГО ЯРУ НАД ДНІПРОМ НА ЧИГИРИНЦІНІ,

Існувала в останню революцію СВОЕРІДНА УКРАЇНЬСЬКА "РЕСПУБЛІКА", котрої громадяни боролися під українським прапором проти червоної московської горди аж до 1922 року, даючи цим живий приклад, як невеличким числом, але сильним духом можуть успішно боротися з незрівняно сильнішим ворогом. ОТСЮ ВЕЛИКУ ПОДІЮ, що стала вже предметом історичних розслідувань і сюжетом поем і драм, автор, що самий був її учасником, укрив у форму повісті, даючи цим читачеві немов би наголу брати особисто участь у великопам'ятній боротьбі.

2 ТОМИ — 2 ДОЛЯРИ.

Замовляти у:
"СВОБОДА"
81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ.

3 діяльності У. З. Хреста.

Будучи в берзні в Шікаго, голова У. Ч. Х., пані Стефанія Галичич, мала при тій нагоді відчит також і в нашій громаді. Бесідниця згадала коротко про працю жіноцтва в краю, а описала переповіла обширно діяльність нашого жіноцтва тут на іміграції. По відчиті пані Галичич присутні жінкоцтво зорганізувалось у відділ Українського Червоного Хреста, що тепер носить уже назву Золотого Хреста.

Організаторка на околицю Шікаго, пані Ксеня Плетяк, перечитала для новозорганізованого відділу реферат про початки Українського Червоного Хреста в Америці та про його працю упродовж останніх кількох років. По рефераті пані Плетяк зазначила, що вона радо приїде колинебудь до того нового відділу та подасть вказівки, як вести організаційну і громадську працю для добра нашого народу.

Переведено збірку на помін Карпатській Січі та вислано на ту ціль \$10.75. Зложили по \$1: пані Грабінська, Анна Симонко, Ксеня Плетяк, Стефанія Галичич, Розалія Сидорик, Катерина Шемердяк, Катерина Лайчик і Анна Сосновська; по 50 ц.: Ю. Мендінська, К. Білик, А. Береза, а по 25 ц.: М. Карплюк, В. Тимут, П. Книш, а решта дрібними датками.

Збори закінчено пісню "Не пора".

Управа 53. відділу У. З. Х.

ГАРТФОРД, КОНН.

Протестаційне віче.

Дня 14-го травня ц. р. відбулося в Гартфорді протестаційне віче, влаштоване заходами українських національних місцевих товариств і організацій. Ціллю віча було в першій мірі запротестувати проти безправної окупації Карпатської України мадярськими, як також і проти інших окупантів українських земель. Віче відкрив голова Центрального Комітету, п. Іван Білінський, палкою промовою, в якій між іншим сказав: "Європа кинить. Ми живемо на передодні великих подій. В теперішню пору мусимо задержати рівновагу духа, посилити свою працю й жертвенність на визвольну боротьбу й бути готовими до виконання заряджень нашого провду, які можливо будуть вимагати від нас великих жертв та посвят. Хай героїська постава Карпатської Січі буде найкращим доказом на те, що український націоналізм це та одинокі сила, що зможе визволити український народ з неволі".

Головну промову виголосив д-р Лука Мишуга. Бесідник зазначив у вступі, що день віча, себто день 14-го травня, є також Днем Матері. Наша нація, говорив він, потребує сьогодні більш ніж будьколи в історії сильної характерної української жінки, яка є тепер головною під-

валиною сили нації. Навязуючи промову до останніх подій, казав, що мусимо навчитись дивитись на життя мужньо. Не тішитись як діти вигрою, а плакати по прогрі. Ми мали повно трагедій і будемо їх мати ще більше. Катастрофа Карпатської України рушила українську справу вперед. Хоч ми програли, одначе переможемо таки вийшла Велика Ідея. Трактати в Версаю чи Мінхені не вирішать української справи. Нема нині такої сили, яка моглаб здушити українську справу. Бесідник змалював положення українського народу, вказуючи фактами, як наш народ всюди ставить спротив. Закінчив словами Шевченка: "Встане Україна..."

Після промови переведено збірку на "Поміч Раненим Січовикам", яка принесла разом з добровільними датками зо вступів \$93.76.

Потім панна Катерина Саган відчитала протестаційні резолюції англійською мовою, а українською мовою відчитав п. Іван Білінський. Привітні ухвалили резолюції повстанням з місць. Резолюції вислано до урядів: Злучених Держав, Англії, Франції, Німеччини й Італії. В резолюціях звернено спеціальну увагу на такі точки:

"Українська Нація ніколи не погодиться з насильною окупацією Карпатської України й не спиниться перед жадними жертвами для свого визволення".

Нагавровано нелюдське поступовання мадярської влади супроти українського населення окупованої Карпатської України.

Домаганосся злагіднення терпіння українського населення Карпатської України і запевнення йому повної культурної, релігійної, економічної й політичної свободи.

Стверджено, що окупація Карпатської України це поломання міжнародних договорів і знасилування принципу самовизначення народів.

Підкреслено, що українська нація всіми силами змагає до створення Соборної Української Держави, до якої мають належати всі етнографічні українські землі.

Кінцеве слово, по відповіді на питання, виголосив д-р Мишуга, визнаючи збірних до подвоєння праці на національній ниві. Заявив, що українська справа — це чиста справа та що вже недалекий той час, що наші зусилля увінчаються успіхами і наш народ стане вільним. Віче закрив п. Іван Білінський, а привітні відспівали "Ще не вмерла України".

В часі віча секретарювали: панна Катерина Саган та п. Володимир Стефанів. На вічу був взірцевий спокій і порядок.

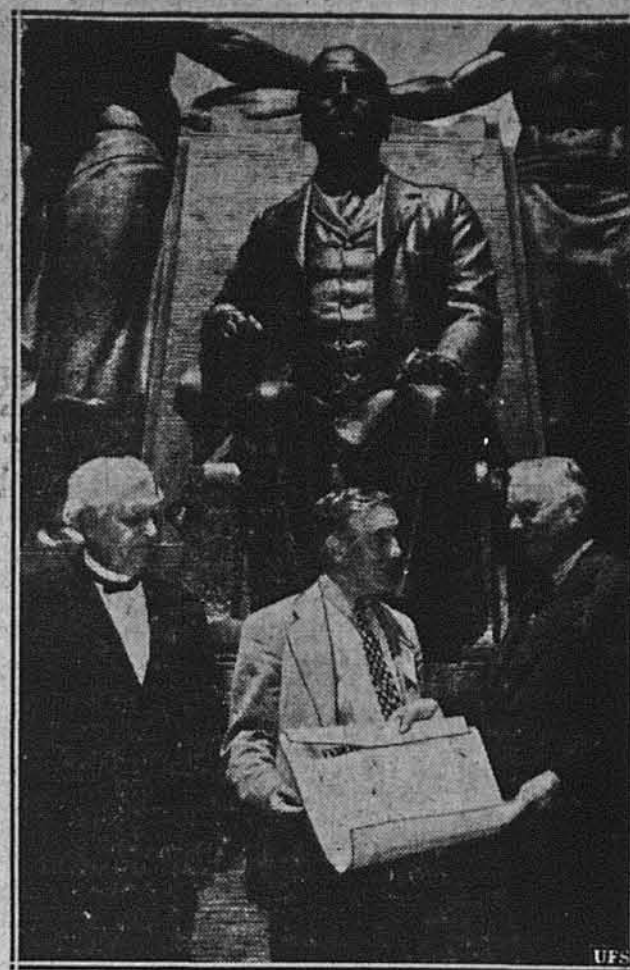
Жертви зложили: Український Громадянський Клуб в Гартфорді 25 дол.; Н. Н. 5 дол.; В. Гірчич з Вілментик, Конн., 2 дол.; по \$1: К. Гірчич, М. Курдина, К. Ярошенко, І. Папинок, М. Качук, К. Сага, П. Грингоза, П. Смирн, М. Даниш, О. Палко, П. Прядзімський, М. Осло, І. Бойко, Ю. Стисло, Д. Гринчук, С. Купчик, П. Даниш, А. Висоцька, М. Фелішчин, Я. Сенчук, А. Локот, М. Тимчинин, П. Курко, М. Янішевська, п. Пашак, М. Спосеб, П. Криль, С. Мокрицький, П. Дромяк, С. Драпак, В. Стефанів, п. Вакалюк, М. Нестор, Е. Саламаха, М. Михайлишча, А. Ботремен, З. Процик, П. Опанович, Е. Лата, К. Саган; по 50 ц.: А. Данилюк, М. Соколовський, І. Солтис, К. Гейда. По відчисленні розходів гроші переслано до центр. управи ОДВУ.

За комітет віча:

Іван Білінський, голова;
Катерина Саган, секр.;
Володимир Стефанів, секр.

Загублений хлопчина.

П'ятилітній хлопчина загубився на вулиці в юрбі і звертається з плачем до поліції: — Пане старший, чи не виділи ви припадково одного пана без такого хлопця як я?

ВЕРТАЮТЬСЯ ДО ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

Вільям Грін, голова Американської Федерації Праці, звертає Френсісові Горманові, предсідникові юніі текстильних робітників, чартер на знак повороту цієї юніі до Федерації Праці. Наліво Морисон, секретар Федерації Праці.

УКРАЇНКИ Й УКРАЇНЦІ З ФІЛАДЕЛЬФІЇ Й ОКОЛИЦЬ ЗАПРОШУЄТЬСЯ ВАС НА ПЯТИЙ РІЧНИЙ КОНТЕСТ ЗА ТИТУЛ "ПАННИ УКРАЇНИ" НА 1939. РІК, що відбується.

В СУБОТУ, 27. ТРАВНЯ (MAY 27, 1939)

У ВИЛОВ ГРОВ ПАРКУ, ВИЛОВ ГРОВ, ПА.

В Контесті беруть участь членини Українського Народного Союзу. Контест відбується в прегарнім парковій гайку, Гров число 3. Парк для гостей буде отворений від години 11. дня. Танці триватимуть безперервно від 4. години до пізньої ночі. До танців приграватимуть дві оркестри: для молоді — оркестра Миколи Балайського; для старших — оркестра Михайла Черкаса. Вступ на контест 50 ц. Діти безплатно. Всі ціни на "дамозент" в парку для наших гостей за половину ціни.

Запрошуватися всі відділи У. Н. Союзу Філадельфійської округи. Підчас контесту будуть промовляти: гол. рек. секр. п. Дмитро Галичич і гол. радий п. Стефан Саободян, від молоді — панна Милдред Ворончак.

Договораз: Автомобілями з Філадельфії їдьте на Істон Ровд або Ворк Ровд; стрічками їдьте Бровд-стріт "собейом" до Олней Есеню, а зїїдтам "стрічками" число 6 або 55 аж на місце.

Контест є під зарядом УКРАЇНСЬКОЇ РАДІОВОЇ ПРОГРАМИ в Філадельфії.

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА

це письменниця, про котрої твори слушно сказав один критик, що ВОНИ НЕ ПОТРЕБУЮТЬ РОЗГОЛОСУ

П повість

• ЗА СИТУАЦІЯМИ •

малое переживання молоді української дівчини, талановитої музикантки, що серед національно мішаного й незовсім свідомого середовища на Буковині почуває шире привязання до свідомого українця, а потім рівночасно теж до іншого чоловіка, національно нездичиданого.

Авторка слідить, як розвивалася національна свідомість в її героїні; як розвивалося питання любови до двох чоловіків; та питання вибору артистки між мистецтвом і подружжям. Кожне з цих питань ліній життя її цікава тема в кожному краю й народі.

Видання "Української Бібліотеки". До повісті додана передмова Луки Луцка. Ціна 50 центів. — Замовляйте: 117

"СВОБОДА" Р. О. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНЦІ, ЩО ХОЧУТЬ ВІДВІДАТИ СВІТОВУ ВИСТАВУ В НЬО ЙОРКУ,

ВЖЕ ПОПИТУЮТЬСЯ ЗА ВИГІДНІ Й ПОМІРКОВАНІ МЕШКАННЯ ПІДЧАС ВІДВІДИН.

ОТЖЕ УВАГА ВСІ, ЩО МАЮТЬ КОМНАТИ ДО ВИНАЙМУ В ОКОЛИЦІ СВІТОВОЇ ВИСТАВИ В НЬО ЙОРКУ.

Виповніть цей купон, вичеркніть з нього непотрібні слова, витїніть його на кропкованій лінії й зашліть з відповідною квотою до адміністрації "Свободи".

До Адміністрації "Свободи":

Р. О. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Прошу оголосити в "Свободі" такі комнати для відвідувачів Світової Вистави в Нью Йорку:

Комната величини _____ стіл довга, _____ стіл широка.

На першому, другому, третьому поверсі

Ліжка: одно подинокі, два "твин", одно подвійне.

Купальня. Гардаж. Телефон.

Ціна на день _____ на тиждень _____

Ім'я _____

Адреса _____

Телефон (як є) _____

Одноразове оголошення 75 центів.

При більшому числі оголошень відповідна знижка.

